

BESLUT
2009-06-08

SB 479/09
Dnr: 105/09-30

SAKEN

Lokala Nyheter, Sveriges Radio P4 Malmö, 2009-01-20, inslag om en manifestation i Landskrona; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

I inslaget berättade nyhetsuppläsaren att Folkpartiet och Socialdemokraterna avsåg att medverka i en antivåldsmanifestation i Landskrona, initierad av Sverigedemokraterna. Ett socialdemokratiskt oppositionsråd i Landskrona, intervjuades av en nyhetsreporter. Reportern frågade bland annat: "Har det då ingen betydelse att Sverigedemokraterna i samhällsdebatten misskrediterar människor som har icke-nordiskt ursprung?" Oppositionsrådet sa att det var nödvändigt att gräva ner den politiska stridsyxan om man skulle kunna komma tillrätta med våld och kriminalitet i Landskrona. Han sa även att partiet inte på något vis förlikade sig med Sverigedemokraternas politik och att manifestationen inte hade med politik att göra utan var öppen för alla Landskronabor.

ANMÄLAN

Anmälaren kritiserar reporterns fråga som han menar saknar belägg och sanning samt brister i kravet på opartiskhet. Enligt anmälaren borde en företrädare för Sverigedemokraterna ha getts möjlighet att bemöta påståendet.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio anser att inslaget inte strider mot kravet på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Bakgrunden till det anmälda inslaget var en antivåldsmanifestation som Sverigedemokraterna hade initierat i Landskrona. Socialdemokraterna, Moderaterna och Folkpartiet hade aviserat att de skulle medverka i demonstrationen. Eftersom dessa partier tidigare tagit avstånd från allt samarbete med Sverigedemokraterna kom rapporteringen i inslaget den 20 januari att fokusera på partiernas nya inställning. Socialdemokraterna hade vid flera tillfällen aviserat att de inte tänkte samarbeta med Sverigedemokraterna. Den av anmälaren kritiserade frågan gav inte uttryck för reporterns personliga uppfattning i saken, utan anknöt till den uppfattning som Socialdemokraterna tidigare givit uttryck för gällande Sverigedemokraterna.

Enligt Nationalencyklopedin betyder misskreditera att ge (någon/något) dåligt anseende. En genomläsning av Sverigedemokraternas nättidning visar att Sverigedemokraterna öppet namnger och anger gärningsmäns etniska ursprung på ett sätt som andra medier inte gör. På webbsidan hänvisas till andra tidningars rapportering om brottslingar och tidningen kompletterar med gärningsmännens härkomst. I Landskrona har vidare Sverigedemokraternas ledande politiker på olika sätt talat om invandrare i kraftfullt kritiserande ordalag.

Slutligen vill Sveriges Radio framhålla att Sverigedemokraterna den 28 januari har fått möjlighet att kommentera händelserna kring manifestationen i både en nyhetssändning samt i ett längre inslag i aktualitetsprogrammet *Skåne direkt*.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt Granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Kravet på opartiskhet innebär även enligt Granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att Sveriges Radio ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (11 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt Granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser, mot bakgrund av vad Sveriges Radio framfört i sitt yttrande, inte att beskrivningen av Sverigedemokraterna som ett parti som misskrediterar människor som har icke-nordiskt ursprung strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i programföretagets sändningstillstånd.

Nämnden kan vidare inte finna att inslaget innehöll sådan kritik som kräver ett bemötande. Inslaget strider därför inte heller på den grunden mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Kerstin Calissendorff, Jan-Erik Billinger, Maria Edström, Olle Lidbom, Annika Åhnberg, Henrik Jermsten och Nina Wormbs efter föredragning av Nidia Larsson.

På Granskningsnämndens vägnar

Kerstin Calissendorff

Nidia Larsson